

Десять не можна (за В. Сухомлинським)

Вчитель Вікторія Палій

2018

1. Не можна ледарювати, коли всі працюють; ганебно байдикувати, розважатися, коли – ти добре знаєш про це – старше покоління працює і не може дозволити собі відпочинок.

Розкажи, як ти допомагаєш своїм батькам?

2. Не можна сміятися над старістю і старими людьми – це величезне блюзнірство; про старість треба говорити тільки з повагою; у світі є три речі, з яких ніколи не можна сміятися, – патріотизм, справжня любов до жінки і старість.

Постарайся завжди вітатися до людей!

3. Не можна заходити в суперечку з шанованими і дорослими людьми, особливо із стариками; не гідно людської мудрості й розсудливості поспішно висловлювати сумнів щодо істинності того, що радять старші; якщо в тебе просяться на язик якісь сумніви, придерж їх у голові, подумай, розміркуй, а потім спитай у старшого ще раз — спитай так, щоб не образити.

Помолись за рідних!

4. Не можна виявляти незадоволення тим, що в тебе немає якоїсь речі... У товариша твого є, а про тебе батьки не подбали: від своїх батьків ти не маєш права вимагати нічого.

Старайся дякувати батькам за все, що маєш!

5. Не можна допускати, щоб мати давала тобі те, чого вона не бере собі, – кращий шматочок на столі, смачнішу цукерку, кращий одяг. Уміє відмовитися від подарунка, якщо ти знаєш, що в цій речі мати відмовила собі; думка про право на якусь свою винятковість – це отрута твоєї душі; велике щастя відчувати нетерпимість до цієї отрути.

- Подивись, скільки дарунків природи навколо тебе!

6. Не можна робити того, що осуджують старші, – ні на очах у них, ні десь на стороні; кожний свій вчинок розглядай з погляду старших: що подумають вони; особливо неприпустимі настирливість, намагання без потреби нагадувати про себе, виставляти напоказ свої домагання: мати і батько ніколи не забувають про тебе; якщо ти не на очах у них, вони думають про тебе більше, ніж тоді, коли ти крутишся поруч; пам'ятай, що в матері і батька є свій духовний світ, вони іноді хочуть залишитися наодинці з собою.

Приділи увагу своїм братикам, сестричкам, друзям. З ними завжди весело!

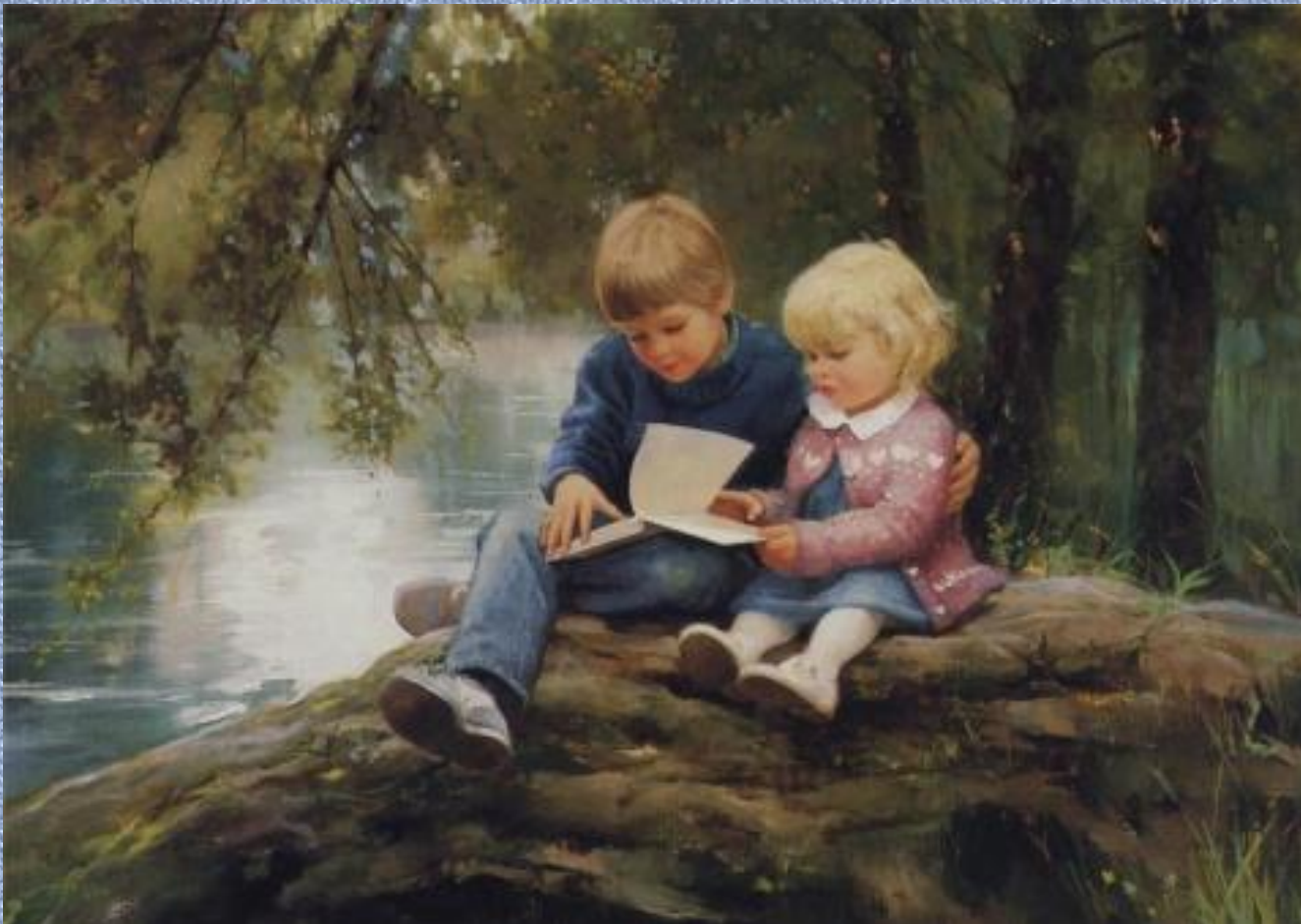
7. Не можна залишати старшу рідну людину самотньою, особливо матір, якщо в неї нема нікого, крім тебе; в радісні свята ніколи не залишай її самотньою; ти сам - самотня, твоє слово, твоя посмішка, твоя присутність — буває, єдина радість її життя; чим ближчий кінець людського життя — тим гостріше переживає горе своєї самотності.

- Навідайся частіше до бабусі і дідуса. Вони тебе завжди чекають.

8. Не можна збиратися в дорогу, не спитавшись дозволу і поради в старших, не попрощавшись з ними, не дочекавшись від них побажання щасливої дороги, не побажавши їм щасливо залишатися.

Зроби так, щоб батьки за тебе не хвилювались. Вони мають знати, де ти.

9. Не можна сідати до столу, не запросивши старшого; люди вигадали стіл не тільки для того, аби ставити під нього ноги, а на стіл спиратися; за столом відбувається цікаве духовне спілкування людей; якщо ти запросив старшого розділити з тобою трапезу, ти зробив йому велику приємність.

Запрошуй до столу всіх присутніх свого дому, це приємно і добродушно!

10. Не можна сидіти, коли поруч стоїть доросла, особливо літня людина, тим більше жінка; не чекай, поки з тобою привітається старший, ти повинен першим привітати його, зустрівшись, а прощаючись, побажати доброго здоров'я; у цих правилах етикету закладено глибоку внутрішню суть - повагу до людської гідності; не вмючи поважати її, ти уподібнюєшся невігласу, який плює у прекрасні хвилі моря; море величезне у своїй величі і красі, і цим ти його не зневажиш, не принизиш, а тільки зганьбиш себе.

У цьому твоя велич і краса!

«По суті, виховання справжньої людини є одухотворення красою людського духу — настільки глибоке одухотворення, що маленька людина замислюється: хто я? Для чого я живу на світі? Це велике мистецтво і велика педагогічна мудрість: вміти говорити своїм маленьким вихованцям, а потім підліткам, юнакам і дівчатам про красу людського духу».

В. Сухомлинський

Джерела:

<http://spadok.org.ua/tradytsionalizm/vasyl-suchomlynskyy-yak-vychovaty-spravzhniu-liudynu>

<http://wworld.com.ua/life/27251>